

ΠΡΟΚΑΤΑΚΛΥΣΜΙΑ

[Τὸ ὄνομα τοῦ Εἰρηναίου Ἀσωπίου, τοῦ θαλεροῦ καὶ ἀκουράστου πρεσβύτου, τυγχάνει γνωστὸν καὶ προφίλες ἀνὰ τὸ πανελλήνιον. Γιὸς τοῦ ἀειμνήστου διδασκάλου τοῦ Γένους Κ. Ἀσωπίου, ἐκπροσωπῶν ἐν τῇ νεοελληνικῇ φιλολογίᾳ τρεῖς ὅλας γενεάς, ἀπὸ ἔξηκονταετίας σχεδὸν ἥδη χειρίζεται μετὰ χάριτος καὶ σφρίγους

τὸν κάλαμον. Τὸ πρῶτον του ὅρθρον ἔγραψεν ἐν Πίση τῷ 1846. Ὑπῆρξεν ἀναδεκτὸς τοῦ Γύνηφοροῦ καὶ εἶνε ὁ μόνος ἐπιζῶν συνεργάτης τοῦ Α. Δουμᾶ ἐν τῷ «Mousquetaire». Ἰδρυτὴς τοῦ «Ἀττικοῦ Ἡμερολογίου» (1867 - 1896) καταδείπει περισπούδαστον φιλολογικὸν μνημεῖον ἔξεικονίζον τὴν λογοτεχνικὴν φυσιογνωμίαν μιᾶς ὅλης εἰκοσιπενταετίας. Ὁ πρῶτος εἰσαγαγὼν ἐν Ἑλλāδi τὴν εύθυμογραφίαν, τὴν πλήρη χάρ:τος καὶ εὐτραπελίας humuristique, διὰ τῶν σπινθηρόθλων «ἐπινομίδων» του. Διετέλεσε

συνεργάτης ὅλων τῶν ἀπὸ τοῦ 1855 - 1867 γαλλικῶν ἐν Ἀθήναις φύλλων καὶ τῶν φιλολογικῶν περιοδικῶν τῆς ἐποχῆς ἔκεινης. Ὑπῆρξεν ὁ εὐφυής ἀνταποκριτής γαλλικῶν καὶ ἴταλικῶν ἐφημερίδων. Εἶνε ὁ πρῶτος προστηλυτίσας εἰς τὸν εὔγενην τῆς γραφίδος ἀγῶνα τὸ ὡραῖον φῦλον. Διατηρεῖ δὲ ἀκμαῖον ἐτεῖ τὸ χαριτούργον πνεῦμά του καὶ ἀμείωτον τὸ ἀττικόν του ὅλας. Τὴν συμπαθῆ μορφὴν τοῦ ἰδρυτοῦ τοῦ «Ἀττικοῦ Ἡμερολογίου», τὸ ἡμέτερον Ἡμερολόγιον, τὸ συνεχίζον τὸ ἔργον καὶ τὴν ἀποστολὴν ἔκείνου, σεμνύνομενον καὶ μεθ' ὑπερηφανείας παρουσιάζει εἰς τους ἀπανταχοῦ ἀναγνώστας αὐτοῦ].

ΑΝ Ο ΖΕΥΣ ΕΚΛΕΨΕ ΤΟΝ ΙΕΧΩΒΑ

ΣΕΕΛΘΩΝ ὁ Νῶε τῆς κιβωτοῦ φροδόμησε θυσιαστήριον τῷ Κυρίῳ, — ἦτοι σφρυγειομαγγειρεῖον, κατὰ τοὺς μᾶλλον δοκίμους ἐρμηνευτάς —, καὶ ἔλαβεν ἀπὸ πάντων τῶν κτηγῶν τῶν καθαρῶν,

καὶ ἀπὸ πάντων τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν, καὶ ἀνήγεικεν εἰς ὅλον ἄρρεναν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον 1. Καὶ ὁ Κυανοῦς Ἀρχων ὁσφραινεται δόμην εὐωδίας 2, καὶ τοσοῦτον ἐντρυφᾶ λουκουλλικῶς πρὸ τοῦ Λουκούλλου, ὁσφραινόμενος τὴν παχυτάτην ἔκείνην δόμην τῶν σφραγίων, ἐψημμένων ἀμνῶν, μόσχων, ὄρνιθων καὶ πετεινῶν καὶ τοσοῦτον εὐφραίνεται ἐπὶ τῇ γαργαλίζουσῃ εὐωδίᾳ, ὥστε οἵονεὶ μετακελούμενος ὅτι εἶχε πνίξει ἀνθρώπους τε καὶ ζῷα ἀποφραγίζει νὰ μὴ πνίξῃ πλέον δίποδα καὶ τετράποδα, πετεινὰ καὶ ἑρπετά, τούλαχιστον χονδρικῶς διὰ νέου κατακλυσμοῦ. Καὶ ἵνα διαβεβαιώσῃ τὸν ἔντρομον πατριάρχην περὶ τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἀγαθῶν αὐτοῦ διαθέσεων, θέτει εἰς τὰς νεφέλας τὸ οὐράνιον τόξον εἰς σημεῖον διαθήκης :

Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς.— Καὶ ἔσται ἐν τῷ ουρανῷ με νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ὁφθήσεται τὸ τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ.— Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης μου...3 ὅτι δῆλα δὴ δὲν θὰ πνίξῃ πλέον τὸν χόσμον. Ἄλλ᾽ ἐνταῦθα ἐγείρεται τεραστίων διαστάσεων ἐπιστημονική τις ἀπορία, μεγάλη ὡς τὸ περίφημον τῆς κιβωτοῦ ὅρος Ἀραράτ. Καὶ ὅντως πῶς νὰ ύποτεθῇ ὅτι ἐπὶ 2242 ἔτη,— ὅσα παρέρχονται κατὰ τοὺς Ο' ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ —, οὐδέποτε ὁ τῆς Γενέσεως νεφεληγερέτης Ζεὺς

Σημ. Ή κατὰ τὴν μασπορετικὴν στίξιν προφορὰ I é h o v h a, Ἱεχωρά, ὡς καλεῖται σήμερον ὁ θεὸς τῶν Ἐβραίων καὶ ἡ ἀκολουθοῦμεν ἐνταῦθα ὡς τῇ μᾶλλον συνήθει, εἰναὶ ἐν χρήσει μόνον ἀπὸ τῆς IZ' M. X. ἐκατονταετηρίδος, δι' ὃ καὶ ὁρθώτερος θεωρεῖται ὁ σχηματισμὸς I a h v é ἢ I a h w é εἰς τὴν Δ' ἀνερχόμενος. "Απειρα δὲ τὰ λεγθέντα περὶ τοῦ ὄντος τούτου, ὅπερ ἄλλοι μὲν τῶν Πατέρων μετέγραψαν IEΥΩ, IAΟΥ, IAΩ, ἄλλοι δὲ IAΟΥΕ, IABE, IAHO ἀπαντᾶ δὲ καὶ IEΥΕ. "Ορα ἔκτενέστερον περὶ τούτου E. Renan : Histoire du peuple d'Israël, τομ. I, σελ. 82 κ. ἐφ. (Le nom de Iahvē) καὶ Michel Nicolas : Études critiques sur la Bible, σελ. 111 κ. ἐφ. (Le Iéhovisme). Γνωστὸν δὲ ὅτι ὁ ἐπὶ Καίσαρος ἀκμάσας Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, ὅμιλῶν περὶ τῶν Αἴγυπτίων (I, 94) λέγει : «παρὰ δὲ τοῖς Ιουδαίοις Μωσῆν τὸν IAΩ ἐπικαλούμενον θεόν». ὅπερ ὅμως τὰ μάλιστα περίεργον τοῦτο, ὅτι ἡ λέξις IAΩ ἀπαντᾷ ἐν τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος χρησμῷ, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Μακρόβιος (Saturnal. I, 18). "Ωςαύτως ἡ λέξις αὐτῆς IAΩ εἶναι ἐγκεχαραγμένη ἐπὶ τῶν ABPAKAΣ τοῦ περιθοήτου ἀλεξανδρινοῦ αἱρεσιάρχου Βασιλειάδου, ἐκ τῶν Γραπτικῶν, ὅπτις περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς B' ἐκατονταετηρίδος ἐμόλυνε τὴν Ἀλεξάνδρειαν διὰ τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ καὶ ἅπασαν τὴν Αἴγυπτον μεταδοθεῖσαν. "Ορα περὶ τοῦ αἱρεσιάρχου τούτου καὶ εἰκόνα τοῦ ABPAKAΣ Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον 1885, σελ. 321 (Δέξεων Θεολογούμενα). — 1 Γενεσ. Η', 20.— 2 Γενεσ. Η', 21.— 3 Γενεσ. Θ', 13, 14, 15.

συννενέφησε τὰς νεφέλας ἐπὶ τὴν γῆν, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡττον αἰθερίαις, ὅτι ἐν διαστήματι εἴκοσι δύο ἑκατονταετηρίδων καὶ τεσσαράκοντα δύο ἑτῶν οὐδέποτε ἔθρεξεν, ὡς τινες τῶν συγγραφέων διατείνονται 1; Οὐχὶ βεβαίως· ὥστε ποίησις πάντα ταῦτα. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν λόγων τῆς Γενέσεως δῆλον γίνεται ὅτι τὸ οὐράνιον τόξον τότε μόνον, μετὰ τὸν κατακλυσμόν, ἐπεφάνη τὸ πρῶτον τοῖς ἀνθρώποις, διότι ἄλλως δὲν θὰ ἦτο πλέον σημεῖον, ὥστ' ἔπειται ὅτι οὐδέποτε εἶχε βρέξει ἔως τότε, ὅπερ ἀδύνατον. Όμολογήσωμεν ὅτι τῷ καιρῷ ἐκείνῳ συνέθαινον πράγματα πολὺ παράδοξα· ἐκ τούτων εἶναι καὶ τὸ διπλοῦν τόξον, δι' ὃ καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἱεγωβᾶ νεφεληγερέτην Δία. Καὶ δηντως δὲν ἔχει καὶ ὁ Ζεὺς τὸ οὐράνιον τόξον ἐν τῇ νεφέλῃ ὡς σημεῖον τῶν βουλῶν αὐτοῦ;

*Κυάνεοι δὲ δράκοντες δρωρέχατο προτὶ δειρὴν
Τοءες ἑκατεροῦ, ἵψισιν ἰοικότες, ἀστε Κρονίων
Ἐν νέφεῃ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων 2.*

'Ο δὲ τελευταῖος οὗτος στῖχος, ὁ λέγων ὅτι τὴν Ἱριδαν
'Ἐν νεφέλῃ στήριξεν εἰς σημεῖον τοῖς ἀνθρώποις,

δὲν ἐνθυμίζει κατὰ γράμμα τὸ τῆς Γενέσεως ἐκεῖνο:

Τὸ τόξον μου τίθημι ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἔσται εἰς σημεῖον διαθήκης ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ τῆς γῆς;

Δύο δὲ θεοὶ τὸ αὐτὸν ἔχοντες σημεῖον δὲν εἶναι τοῦτο πως παράδοξον; Νὰ συνέβη καὶ ἐνταῦθα ὅτι συνέθαινε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐν τοῖς οὐρανοῖς; 'Ο μεταγενέστερος θεός νὰ ἔκλεψε τὸν ἀρχαιότερον; Γνωστὴ ἡ πρὸς τὰς ἀρταγὰς ἔφεσις τοῦ Κρονίδου καὶ οὐδεὶς ὁ ἀγνοῶν τοὺς λαωποδιτικοὺς τοῦ ἀγγελιαφόρου αὐτοῦ Ἐρμοῦ ἄθλους. 'Ο οὐρανὸς δὲν ἐφρουρεῖτο τότε ὡς σήμερον ὑπὸ στρατιᾶς ὅλης ἀγγέλων, ὃν τινες καὶ στρατηγοὶ καὶ ἀρχιστράτηγοι· ἢτοι ἐντελῶς ἀφρούσητος εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ πρώτου τυχόντος τολμηροῦ ἐπιχειρηματίου· ἀπόδειξις ὁ Προμηθεύς, ὁ εὐχερῶς κλέψυς τὸ πῦρ αὐτοῦ τούτου τοῦ Διός. 'Απόδειξις ὁ προφήτης Ἡλίου, ὁ εἰσβαλὼν εἰς αὐτὸν ἐν ἀρματὶ πυρός 3, γωρίς νὰ καύσῃ κανένα, ἐνῷ ὁ ἀδέξιος ἐκεῖνος υἱὸς τοῦ Ἡλίου Φαέθων ἔκαυσε τὸν μισὸν κόσμο θελήσας νὰ διδηγήσῃ τὸ πύρινον ἄρμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ 4, διότι καὶ τὰ δύο ἐκεῖνα ἀρματα θὰ ἔτηλθον βεβαίως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀμαξοποιείου. "Οὐεν οὐδὲν τὸ ἀπίθανον νὰ ἥρπασε καὶ ὁ Ζεὺς διὰ τοῦ Ἐρμοῦ τὸ τόξον τοῦ Ἱεγωβᾶ καὶ νὰ μετέφερεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου. Τοῦτο ὅμως

1 "Ὀρα Bibliothéque Britannique, tom. II, σελ. 194.

— 2 Ἰλιαδ. Λ, 27.— 3 Δ' Βασιλ., Β', 11.— 4 Οὐδίου: Μεταμορφ. Βιθ. ΙΙ, μυθ. 1, Ἀπολλων. Αργοναυτ. 507, Λουκιαν: Διαλογ. Θεᾶν 25.

Θὰ ἦτο καθαρό, ἀναισχυντος κλοπή, ἐνῷ πᾶσι τοῦ Κρονίδου αἱ ἀσπαγαὶ εἰχον ἐλατήριον τὴν ζῶσαν τῆς φύσεως καλλιτεγμάν, τὸ πρὸς τὸ καλὸν ἀνεξάντλητον αἴσθημα τοῦ πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ οὐράνιον τόξον δὲν ὑποκρύπτεται χαριεστάτη θεά, ἡ ποδήνεμος ὠκέα 1, ἡ χρυσόπιτερος 2, ἡ ἀελλόπος 3 Ἱρις; "Ωςτε ἀν πραγματι συνέβη ἀρπαγή, ἀν ὁ Κρονίδης ἥρπασέ τι, ἥρπασε βεβαίως τὴν αἰθερίαν θεὰν καὶ οὐχὶ τὸ τόξον μόνον, ὅπερ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἡ ὁ πολύγρως καὶ ποικιλόχρονς αὐτῆς πέπλος, ἐκ τῶν θαυμασιωτέρων τοῦ οὐρανοῦ κόσμων. Ἀλλὰ τότε φρίξον ἥλιε! οἵτις δὲν ἐγείρονται ὑπόνοιαι τὰ μάλα τὴν ἀρετὴν τοῦ γέρο - Ιεγαρά ἐνοχοποιοῦσαι; Καὶ ἀληθῶς, τί δὲν δύναται νὰ ἐπινοήσῃ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀσέβεια καὶ κακοθουλία,— ἡς τοσαῦτα καθ' ἔκαστην ἔχομεν δυστυχῶς παραδείγματα,—, ἐνθυμουμένη μάλιστα καὶ ἐκδικουμένη τοῦ κατακλυσμοῦ τὸν πνιγμόν; Δὲν δύναται τάχα νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπὶ 2422 ἔτη ὁ ζηλότυπος Ιεγαρά ἐπιμελῶς ἔκρυπτε τὴν χρυσόπτερον θεὰν ἐν τοῖς ἄντροις τοῦ Ἀραφάτ, ἵνα μὴ ἴδωσιν αὐτὴν κατ' ἀρχὰς μὲν οἱ ἀνθρωποι, εἴτα δὲ οἱ ἐργολάβοι ἔκεινοι υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἥρπασαν τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ἴδόντες ὅτι ἡσαν καλαὶ 4 καὶ ἐγένοντο διὰ τῆς γεννήσεως τῶν γιγάντων οἱ πραγματικοὶ αἴτιοι τοῦ κατακλυσμοῦ; "Ωςτε ζηλοτυπία καὶ οὐχὶ τῶν ἀνθρώπων αἱ κακίαι ἐπήνεγκον τὸν πνιγμόν. "Η μὴ δὲν τυγχάνει γνωστὸν ὅτι οἱ ἀρχαῖοι θεοὶ ὑπερβαλλόντως ἐφίλουν τὰ δρη ὅθεν καὶ ἐθεωροῦντο ιερά, καθ' ἀμαρτυρεῖ ὡς πρὸς μὲν τὸν Ιεγαρά τὸ Σινὰ—Χωρή 5, ὡς πρὸς δὲ τὸν Δία ἡ τῆς Κρήτης Ἰδη 6, τὸ Λύκαιον τῆς Ἀρκαδίας, ἡ Ἰθώμη τῆς Μεσσήνης, ὁ Παρνασσός τῆς Φωκίδος, ὁ Ὄλυμπος τῆς Θεσσαλίας, ὁ Πάρνης καὶ ὁ Υμηττὸς τῆς Ἀττικῆς, ἡ ἐν Φρυγίᾳ ἐρωτις Ἡδη 7 καὶ ἄλλα πλεῖστα; Καὶ τότε μόνον ἡ ὑδόκησεν,— ἔξακολουθεῖ φληναφλοῦσα ἡ ἀσέβεια,—, νὰ παρουσιάσῃ αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον, ὅτε δὲν ὑπῆρχον πλέον ἀνθρωποι· ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη,— ὡς τῆς ἀφοικανικῆς ζηλοτυπίας! — παρουσίασε τὴν χρυσόπτερον θεὰν τῷ Νῷ ... μετημφιεσμένην

1 Ἰλιαδ. Β, 786. — 2 Αὔτούι, Θ, 398. — 3 Αὔτούι, Θ, 409. — 4 Γερεο. Ζ', 1—7. — 5 Ψαλμ. Θ', 11: «ψάλλετε τῷ Κυρίῳ τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών» Ψαλμ. ΟΣ', 2: «.... καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἐν Σιών». Εἰσὶ δὲ ἀμφότερα Σινὰ—Χωρή ἀκρώσειαι τοῦ αὐτοῦ ὄρους, καλούμενου σήμερον Gibal—Mousa, ὃν ἡ μὲν βλέπει πρὸς τὴν Ἰδουμαίαν, ἡ δέ, ἡ καὶ ὑψηλωτέρα, κεῖται ἔναντι τῆς Ἀραβίας. "Ορα περὶ τοῦ Χωρή, ὅρος τοῦ Θεοῦ, Ἐξοδ. Γ', 1, Δ', 27, ΙΗ', 5, ΙΘ', 2, 3, ΚΔ', 13.— 6 Διόδωρ. 2 Σικελ. V, 70.— 7 Ἰλιαδ. Ξ, 157.

εἰς συμβολαιογράφουν, κρατοῦσαν τὴν περίφημον ἔκεινην διαθήκην!.. Καὶ ἴδου διατί δὲν εἶχε βρέξει ἡώς τότε. Ματαία σῆμας πρόνοια, περιττὸς μεταμφιεσμός ἦτο πεπρωμένον... Μόλις ἡ ἀελλόπος θεὰ ἐξῆλθε τοῦ χαρεμίου, ἔνθ' ἀπὸ τόσων αἰώνων ἦτο κεκλεισμένη, καὶ προέβαλεν ἐπὶ τὸ Ἀραράτ καὶ εύθυνς ἐγένετο ἀνάρπαστος ὑπὸ τοῦ Διός, ἐκεῖ που ἔχοντος λημέρι μετηνεγχθεῖσα δ' ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου τότε πᾶν ὅ, τι εὑρφύες καὶ καλόν, κατέλκει θέσιν χρυσοπτέρου ἀγγελιαφόρου θεᾶς. Ἀλλὰ τί σκάνδαλον, ὃ σεπταὶ σκιαὶ τοῦ Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, οἵα ἐθνικὴ προσδοτὴ ἡ ἀρπαγὴ ἔκεινη! Νὰ σᾶς ἀρπάσῃ ὁ Ζεὺς τὴν Ἱερίδα, αὐτὸ τοῦτο τὸ σημεῖον τῆς διαθήκης τοῦ ὑμετέρου Κυκνοῦ Ἀρχοντος! Εἶναι ἀπὸ τὰ ἄγγραφα. Παρηγορήθητε σῆμας, ὃ ἔνδοξοι τοῦ Ἰσραὴλ ἐθνάρχαι, διότι ἐκ τῶν οἰκείων τὰ βέλτη δὲν δικτείνονται πολλοὶ σοφοί ἐρμηνευταὶ καὶ γλωσσολόγοι, εν οἷς ὁ Bohlen καὶ ὁ Valke I, ὅτι καὶ ὁ Ζεύς, καὶ ὁ Ἰάω, καὶ ὁ Jovis, καὶ ὁ Ἰαβέ καὶ εἴτα Ἱεχωθά, ἐκ τοῦ αὐτοῦ οίκου ἐξῆλθον; ὅτι εἰσὶ στενοὶ συγγενεῖς, ἵσως πρῶτοι ἐξάδελφοι, ἵσως δὲ καὶ ἀδελφοὶ καὶ ὅτι ἡ λέξις Iahauē ἡ Iahvē εἶναι, ὡς φάίνεται, καταγγῆται ἀσσυριακῆς²;

Κατ' ἄλλους σῆμας γλωσσολόγους ὁ Ζής, Ζήν Ζεύς — αἰσλικῶς Διεύς — τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ τῶν Ρωμαίων Jupiter, Jovis, ἐκ τοῦ Diouvis, κατὰ τὸν Οὐάρρωνα, δὲν ἦτο Σημίτης, δὲν ἦτο Χαλδαῖος τὴν ἐθνότητα, κατήγετο ἐκ τῆς ὥραιας φυλῆς, ἦτο Ἰνδός, γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Διεύς, σανσκριτιστὶ Djāus. Ἠτοι οὐρανὸς ἐκ τῆς ρίζης Div, ἥτις σημαίνει φωτίζειν δθεν Dies καὶ Deus. Ἀλλὰ τὰ θεῖα ὡς ἐκ τοῦ ὑψους τοῦ οὐρανοῦ εἰσὶ πάντοτε νεφελώδη, γνωστὸν δὲ τὸ ἀσεβέστατον ἐκεῖνο τοῦ διασήμου Ἀγγλου φιλοσόφου Θωμᾶ Hobbes: ὅτι «ἡ θεολογία εἶναι ἡ ἐπιστήμη τοῦ σκότους». «Οπως ποτ' ἂν ἡ περὶ τούτου, παρηγορήθητε μακάριοι τοῦ Ἰσραὴλ ἐθνάρχαι Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ μετὰ τῶν σεβαστῶν ὑμῶν δεσποινῶν: Σάρρας, Ρεθέκκας, Λείας, Ραχὴλ καὶ Σας, διότι οἱ εὐτυχεῖς ὑμῶν ἀπόγονοι, οἵτινες

Πολλῶν ἀνθρώπων εἰδον ἄστεα καὶ νόον ἔγνων,
ἔχουσιν ὑπὲρ αὐτῶν τι κάλλιον τῶν ἐτυμολογιῶν, ἔχουν τὸν

1 Παρὰ Michel Nicolas, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 146—147.— 2 «Rien n'incline à croire que Iahvē soit originaire d'Égypte. En Assyrie, au contraire, et en particulier dans les contrées de chaldaïsme aramaïsé, voisines du Paddam — Aram, le mot I a h u ou I a h v é paraît avoir été employé pour désigner Dieu», λέγει ὁ «Ρενάν (ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 83), παραπέμπων εἰς τὸν Γερμανὸν ἀσσυριολόγον Schrader.

παρὰ καὶ ὁ Παρᾶς εἶναι ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ πάντων τῶν αἰώνων, ὡςτε εἰτὶ πάντοτε ὁ ἐκλεκτὸς καὶ περιούσιος λαὸς τοῦ Ἱεροῦ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἰς τί ἔγκεινται ἐνίστε τὰ μέγιστα τῶν συμβαμάτων ! εἰς τὴν τερπίρινον καὶ ὄρεκτικὴν κνίσσαν ὀλίγων ψητῶν μπέ, μπέ, καὶ ὀλίγων κουκουρουκοῦ, ἥτοι πετεινῶν ! Ἄχ ! ἂν ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος πατριάρχης εἴχε διανοηθῆ μικρόν τι πρότερον νὰ προσφέρῃ τῷ Κυανῷ Ἀρχοντὶ τὸ κνισσαλέον ἐκεῖνο πρόγευμα, πᾶν ἀπευκταῖον θ' ἀπεσοθεῖτο καὶ ἀλλοίαν θὰ ἐλάμβανον τὰ πράγματα τροπήν. Ὁ ἔξωργισμένος Ἀρχων,— οὐ τὸ καθημερινὸν τενι θὰ ἥτο, ως φαίνεται, ἀνοστο, ὅλο ἀπὸ νερόβραστα χόρτα, δι' ὃ καὶ ἥκιστα τερψιλαρύγγιον,—, θὰ ὡσφραίνετο τὴν εὐωδίαν καὶ θὰ κατεπραῦνετο· ὁ Νῶε καὶ ὁ οῖκος αὐτοῦ θὰ κατεβρόχθιζον τὰ ψητὰ ἄρνακια καὶ βιδελλάκια, οἱ σκύλοι θὰ ἔτρωγαν τὰ κόκκαλα, ὅλοι θὰ ἔμενον εὐχαριστημένοι, τὰ πάντα θὰ ἤσαν μέλι-γάλα καὶ ὁ Κυανοῦς Ἀρχων δὲν θὰ ἔπνιγε τὸν κίσμον, ἀνθρώπους τε καὶ ζῶα. Διατυχῶς ὁ πατριάρχης δὲν ἔσκεφθη τοῦτο ἔγκαίρως, ἵσως δὲ καὶ ἐκ προθέσεως δὲν παρέθηκε τὸ πρόγευμα, ἐπ' ἐλπίδες τι δυνατὸν ἡμέραν τινὰ νὰ δοξασθῇ, γινόμενος ὁ διὰ δευτέρας ἐκδόσεως,— ἡς τυπογραφεῖον ἡ κιβωτός,—, παλινορθωτής τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Καὶ ἐγένετο, καὶ ἐδοξάσθη ὑπερβαλὼν καὶ ἐπισκιάσας καὶ τὸν Ὡγύγην, καὶ τὸν Δευκαλίωνα σὺν τῇ Πύρρᾳ, καὶ τὸν Εισοῦθρον παρὰ Χαλδαίοις, καὶ τὸν Σαραβιάτην τῶν Ἰνδῶν, καὶ τὸν Βελζεμάρ σὺν τῇ συζύγῳ τῶν Σκαδιναυῶν, καὶ πάντας τοὺς λοιποὺς ἐν κατακλυσμοῖς συναδέλφους αὐτοῦ, ἀτελεύτητοι γάρ οἱ τῶν κατακλυσμῶν ἥρωες καὶ ἥρωίναι, ἀναδειχθεὶς ὁ περίπυστος καὶ περιλάλητος Νῶε, ὁ ἀπανταχοῦ γῆς ὑπὲρ πάντα ἄλλον τιμώμενος ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἀνὰ πᾶσαν ὥραν, ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν. Δὲν ἐπενόησε τὴν βαχικὴν ποίησιν, τὴν ἀρχιοτέραν καὶ δημοτικωτέραν τῶν ποιήσεων, καίτοι οὐδένα οὐδέποτε ἔγραψε στίχον; δὲν ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα; καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου καὶ ἐμπνέει μοῦσαν Ἀθανασίου Χριστοπούλου :

Nὰ μεθύσω νὰ μεθύσω,
Τὴν καρδιά μου νὰ δροσίσω,
Καὶ τὸν νοῦν μου νὰ ζαλίσω
Τὰ κακὰ νὰ λησμονήσω.

"Οσαν πίνω τὸ κρασάκι,
"Σ τὸ χρυσό μου ποτηράκι,
Καὶ ὁ νοῦς μου ζαλιοθῆ,
Τότε ἀρχίζω καὶ χορεύω,
Καὶ γελῶ καὶ χορατεύω
Καὶ ἡ ζωὴ μ' εὐχαριστεῖ.

Παύσωμεν οὖν κακίζοντες τὸν κατακλυσμόν, διότι μόνον μετὰ τὸν πνιγμὸν ὁ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους Διδότος — καὶ πρῶτος ὁ Γάλλος Διδότος ἐδημοσίευσεν ἐν Παρισίοις τῷ ΑΩΜΑ' τὸν BAKXON τοῦ Α. Χριστοπούλου —, ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, σεβαστὸν πατέρα τοῦ ποιοῦντος τέφατα καὶ σημεῖα ὥρητινίτου, τοῦ διεξάγοντος βουλευτικὰς καὶ δημοτικὰς ἐκλογὰς καὶ διοικοῦντος τὴν Ἑλλάδα. Τί θὰ ἐγίνοντο οἱ κύριοι δικηγόροι καὶ οἱ κύριοι ἔνορκοι, ἔστιν δὲ καὶ ὁ ἐν Παλαιμῆδιώ ποιούμενος τὰς διατριβάς, ἀνευ τοῦ ὥρητινίτου, τοῦ ἀποστέλλοντος εἰς τὸ κακουργούμενον τοὺς καλλίστους αὐτοῦ πελάτας;

Πύλαι Ἀδου οὐ κατισχύσουσι ὥρητινίτον.

Ε. Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ

ΔΥΟ ΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΔΥΟ ΧΕΡΙΑ

ΑΝΑΜΕΣΑ στὰ σύγνεφα,
ἀνάμεσα στ' ἀστέρια,
βλέπω δυὸς μάτια γαλανά,
δυὸς μαρμαρένια χέρια.

Κατι τὰ χέρια χτίζουνε
καὶ τὰ γλαυκὰ τὰ μάτια
δρόμο πλατύ μ' ἀνοίγουνε
στὰ γαλαζένια πλάτια.

Κεῖνα τὰ μάτια τὰ γλυκὰ
καὶ τὰ λευκὰ τὰ χέρια,
κανεὶς δὲν ξέρει νὰ μοῦ πῇ
ποιὸς τᾶστειλε στ' ἀστέρια.

Τοῦτο γνωρίζω νὰ σᾶς πῶ
καὶ τοῦτο ἐγὼ ξανοίγω
πῶς μὲ καλοῦντε βιαστικὰ
μέσ' ἀπὸ δῶ νὰ φύγω.

Κ' ἐγὼ κρυφὰ κι' ἀμίλητα
μιὰ τέτοια σκέψι ἐπῆρα,
μιὰ κάλποιος τῶπε στὴν καρδιὰ
καὶ τῶπε αὐτὴ στὴ λύρα.

Γι' αὐτὸ στὴ γῆ βρεθήκανε
δυὸς μάτια καὶ δυὸ χέρια
γιὰ νὰ μ' ἐνώσουν γλήγορα
μὲ τὰ χρυσᾶ μου ἀστέρια.

ΣΤ. ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ